

bieleho kryštalického materiálu s priemernou koncentráciou metamfetamínu 78,0 % hmotnostných, v hodnote najmenej 74 945 400,00 eur.

2. Na základe európskeho zatykáacieho rozkazu vydaného Okresným súdom Nitra (ďalej len „okresný súd“) bol sťažovateľ justičnými orgánmi Holandského kráľovstva vydaný slovenským orgánom na predmetné trestné stíhanie s tým, že do väzby bol vzatý uznesením sudcu pre prípravne konanie okresného súdu č. k. 1Tp/42/2020 z 22. októbra 2020 z dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku (ďalej len „TP“). Väzba začala sťažovateľovi plynúť 22. októbra 2020.

3. Okresný súd uznesením č. k. 1Tp/27/2021 z 27. apríla 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 1Tpo/29/2021 z 11. mája 2021 predĺžil väzbu sťažovateľa do 22. októbra 2021.

4. Uznesením okresného súdu č. k. 1Tp/82/2021 z 30. augusta 2021 v spojení s uznesením krajského súdu č. k. 1Tpo/55/2021 z 13. septembra 2021 bol sťažovateľovi vypustený kolúzny dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) TP.

5. Trestná vec sa v súčasnosti nachádza v štádiu po podaní obžaloby prokurátorom Krajskej prokuratúry v Nitre podanej na okresnom súde 23. septembra 2021 (Kv 72/21/4400).

6. Okresný súd po podaní obžaloby nariadil neverejné zasadnutie, na ktorom uznesením č. k. 3Tk/2/2021 zo 4. októbra 2021 rozhodol o ponechaní sťažovateľa vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) TP a súčasne nenahradení väzby sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c) TP.

7. Krajský súd napadnutým uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu ako nedôvodnú.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že krajský súd mu napadnutým uznesením neposkytol adekvátnu súdnu odpoveď na jeho námietky proti ďalšiemu trvaniu väzby a nezaoberal sa dôkazným stavom.

9. Podľa sťažovateľa súd pri argumentácii vo vzťahu k útekovej väzbe nesprávne vychádzal z výšky trestnej sadzby v zmysle TZ (trest odňatia slobody vo výmere 20 až 25 rokov, prípadne trest odňatia slobody na doživotie). Pri posúdení tohto dôvodu je podľa sťažovateľa potrebné vychádzať z maximálnej trestnej sadzby, ktorá sťažovateľovi reálne hrozí (nie iluzórne). Vzhľadom na to, že sťažovateľ bol na územie Slovenskej republiky vydaný s výhradou v zmysle čl. 5 ods. 3 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi v znení rámcového rozhodnutia Rady 2009/299/SVV z 26. februára 2009, ktorá garantuje, že sťažovateľ bude po právoplatnosti trestného stíhania vydaný na výkon trestu na územie Holandska; tak u sťažovateľa sa uplatní maximálna trestná sadzba, ktorú je možné uložiť na území Holandska (12 rokov), a nie vo výmere, ktorú uviedol krajský súd. Samotná okolnosť, že sťažovateľ je štátnym občanom Holandska, je pre ustálenie útekovej väzby neprípustné.

10. Vo vzťahu k preventívnej väzbe sťažovateľ uvádza, že krajský súd bez vykonania potrebnej analýzy poukázal na charakter trestnej činnosti (jej rozsiahlosť).

11. Rovnako sa súd nevysporiadal s námietkou sťažovateľa, že sťažovateľ je stíhaný iba za jeden skutok a dosiaľ je bezúhonnou osobou, ktorá nie je odkázaná na páchanie trestnej činnosti. Vo vzťahu k nahradeniu väzby sťažovateľ uviedol, že namieta nesprávnosť výroku o nahradení väzby.

12. Sťažovateľ tiež namieta aj vznik zbytočných prietahov v trvaní 75 dní bez vykonania relevantného úkonu (preštudovanie spisu podľa § 208 TP bolo ukončené 9. júla 2021 a prokurátor podal obžalobu na okresnom súde 23. septembra 2021.

13. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 6 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, ihneď ho prepustiť z väzby na slobodu a priznať náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o nedôvodnosti ďalšieho trvania väzobného stíhania sťažovateľa, ako aj jeho námietka týkajúca sa nevysporiadania sa s možnosťou nahradenia väzby a vznik prietahov v prípravnom konaní.

15. Článok 17 ods. 1 ústavy: „*Osobná sloboda sa zaručuje.*“

16. Článok 17 ods. 2 ústavy: „*Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.*“

17. Článok 17 ods. 5 ústavy: „*Do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.*“

18. Článok 5 ods. 1 písm. c) dohovoru: „*Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;*“

19. Článok 5 ods. 3 dohovoru: „*Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.*“

20. Článok 5 ods. 4 dohovoru: „*Každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.*“

21. Článok 6 charty: „*Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť.*“

22. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05).

23. Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry zdôrazňuje, že väzba je najzávažnejším zásahom do osobnej slobody a do práv obvineného. Keďže ide o najzávažnejší zásah, vyžaduje po celý čas súdnu kontrolu jej ústavnosti a zákonnosti (III. ÚS 26/01).

24. Je výsostným právom, ale aj povinnosťou všeobecného súdu skúmať všetky okolnosti spôsobilé vyvrátiť alebo potvrdiť existenciu skutočného verejného záujmu odôvodňujúceho so zreteľom na prezumpciu neviny výnimku z pravidla rešpektovania osobnej slobody a uviesť ich v rozhodnutiach o väzbe (Toth c. Rakúsko z 12. 12. 1991). Ústavný súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (II. ÚS 76/02, IV. ÚS 83/03, IV. ÚS 171/03).

25. Ústavný súd vo svojej judikatúre k čl. 17 ods. 2 ústavy uviedol, že vo vzťahu k väzbe obsahuje také práva, akými sú napríklad právo byť vo väzbe len zo zákonného dôvodu a na základe rozhodnutia sudcu alebo súdu; právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná; právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po nevyhnutnú, resp. primeranú dobu alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie môže byť podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, I. ÚS 100/04).

26. Z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať *ratio decidendi* (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (III. ÚS 271/07).

27. Obsahom základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy je ustanovenie, podľa ktorého osobu možno do väzby vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu. Ústavný rámec dopĺňajú ustanovenia dohovoru, konkrétne čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody, pokiaľ sa tak nestane v súlade s konaním ustanoveným zákonom, ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť osobe v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní a čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa ktorého každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

28. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že v týchto právach je obsiahnuté aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, ako aj právo byť prepustený počas konania (III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05), pričom prepustenie z väzby na slobodu môže byť v zákonom určených prípadoch podmienené zárukou (III. ÚS 7/00, IV. ÚS 181/07).

29. Ústavný súd konštatuje, že čl. 6 charty, ktorý zaručuje právo na slobodu a bezpečnosť obdobne ako čl. 5 dohovoru, sa na prípad sťažovateľa aplikuje, keďže v trestnom konaní vo veci sťažovateľa je prítomný prvok únieového práva (európsky zatýkací rozkaz).

30. Ústavný súd zároveň považuje za potrebné zvýrazniť, že v každom jednotlivom prípade tvrdeného porušenia základného práva na osobnú slobodu je povinný pri svojom rozhodovaní prihliadať na konkrétne okolnosti preskúmvanej veci [II. ÚS 353/06, II. ÚS 142/07, II. ÚS 80/08, I. ÚS 59/2016, taktiež aj rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veciach Letellier v. Francúzsko z 26. 6. 1991, Annuaire, č. 207; Navarra v. Francúzsko z 23. 11. 1993, Annuaire, č. 273-B a ďalšie].

III.1. K dôvodnosti väzby:

31. Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že krajský súd mu v napadnutom uznesení neposkytol adekvátnu súdnu odpoveď na jeho námietky proti ďalšiemu trvaniu väzby.

32. Krajský súd v napadnutom uznesení k otázke dôvodnosti ďalšieho väzobného stíhania uviedol, že:

«Daná vec obvineného sa teda nachádza v ďalšej fáze trestného konania, kde bolo potrebné preskúmať dôvodnosť väzby u obvineného podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.

Súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia správne poukázal na závažnosť trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je obvinený dôvodne podozrivý predovšetkým, že sa jedná o drogy, pričom bolo zaistené veľké množstvo poukazujúc aj na finančný profit, ktorý mal byť získaný. Obavu z páchania, resp. pokračovania trestnej činnosti obvineným aj nadriadený súd videl predovšetkým v tom, že išlo o rozsiahlu trestnú činnosť s tým, že obvinený mal mať prepojenie na viaceré krajiny, a to nielen Slovensko, Poľsko, ale aj Singapur, Španielsko, Mexiko a Austráliu. V prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu tak hrozí obnovenie kontaktov v zahraničí a pokračovanie v danej trestnej činnosti, čo vyplýva predovšetkým zo spisového materiálu predloženého aj v rámci rozhodovania o väzbe obvineného. Nadriadený súd skúmal doposiaľ vykonané dôkazy nie v rozsahu potrebnom, ako pri rozhodovaní v merite veci, avšak v rozsahu rozhodovania o väzbe obvineného a dospel k záveru, že v prípade obvineného sú dané dôvody väzby v danom štádiu tak, ako to konštatoval samotný súd I. stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia.

Čo sa týka väzobného dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por., v tomto smere nie je podstatnou trestná sadzba, ktorá obvinenému hrozí v prípade uznania viny z danej trestnej činnosti, ale predovšetkým skutočnosť, že ide o osobu, ktorá sa pohybovala nielen na území Holandska, kde má trvalé bydlisko, ale ide o osobu, ktorá má kontakty vo viacerých štátoch a je obava, že by ušiel alebo sa skrýval, aby sa tak vyhol nielen trestnému stíhaniu, ale aj trestu, ktorý mu hrozí. Túto obavu nezmierňuje ani skutočnosť, že mu v Holandskom kráľovstve hrozí

výkon trestu odňatia slobody „len“ vo výške 12 rokov tak, ako na to poukazoval obhajca obvineného, vzhľadom na skutočnosť, že obvinený bol z Holandského kráľovstva vydaný s výhradou.»

33. Ústavný súd konštatuje, že väzba obvineného, ktorému hrozí vysoký trest, je odôvodnená v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) TP za predpokladu zistenia niektorej ďalšej konkrétnej skutočnosti týkajúcej sa najmä osoby páchatel'a alebo okolnosti prípadu, ktorá v súvislosti s predpokladanou sankciou odôvodňuje obavu z úteku (R 1/1993).

34. Krajský súd v odôvodnení uviedol, že v prípade trestnej veci sťažovateľa nie je dôvod útekovej väzby založený iba na hrozbe uloženia vysokého trestu, ale poukázal aj na skutočnosti týkajúce sa osoby páchatel'a a okolnosti prípadu, t. j. na kontakty sťažovateľa v týchto štátoch získané pri páchaní trestnej činnosti a charakter trestnej činnosti páchaný vo viacerých štátoch aj mimo územia Európskej únie (Singapur, Austrália, Mexiko).

35. K námietke sťažovateľa k výške možného uloženia trestu odňatia slobody ústavný súd podotýka, že Slovenská republika je v zmysle čl. 1 ods. 1 ústavy zvrchovaným, demokratickým a právnym štátom. Z formulácie prvej vety čl. 1 ods. 1 ústavy vo vzťahu k zvrchovanosti možno vyvodit', že predmetom úpravy je národná suverenita, t. j. suverenita Slovenskej republiky, nie akéhokoľvek iného subjektu existujúceho s účasťou Slovenskej republiky. Pod štátnou suverenitou, resp. zvrchovanosťou je potrebné chápať nezávislosť štátnej moci na akejkolvek inej moci, a to ako v oblasti medzinárodných (vonkajších vzťahov), tak i v oblasti vzťahov vnútorných. Vnútoraná suverenita sa vyznačuje tým, že štátu prináleží výlučná a najvyššia moc na jeho území voči všetkým osobám a veciam, ktoré sa na ňom nachádzajú.

36. Ústavný súd si uvedomuje námietku sťažovateľa o faktickej výške trestu odňatia slobody v Holandskom kráľovstve, avšak treba podotknúť, že sťažovateľ sa musí podrobiť jurisdikcii Slovenskej republiky. Samotná požiadavka existencie výnimočných okolností na prepustenie z väzby osoby stíhanej pre podozrenie zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vo svojej podstate predpokladá vyššiu mieru rizika, že osoby stíhané za závažnú trestnú činnosť by sa v prípade ich prepustenia z väzby snažili utiecť alebo sa skrývať, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu. Aplikáciu uvádzanej zákonnej úpravy zo strany všeobecných súdov ústavný súd v mnohých predchádzajúcich prípadoch (napríklad I. ÚS 113/08, III. ÚS 387/2010, II. ÚS 466/2012, IV. ÚS 559/2012, I. ÚS 132/2013 alebo II. ÚS 149/2014) považoval za ústavne akceptovateľnú a nevidel žiadne známky arbitrárnosti v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Premena trestu je otázkou súdu členského štátu v prípade uznania a výkonu rozhodnutia súdu Slovenskej republiky. Iná vec je povinnosť súdu vyrovnat' sa vo svetle dohovoru s prípadnou neprimeranou trestnou sadzbou v rovine ľudskoprávnej.

37. Vo vzťahu k preventívnej väzbe krajský súd poukázal na charakter trestnej činnosti, ktorú mal sťažovateľ páchať, predovšetkým na jej rozsiahlosť – páchanie trestnej činnosti vo viacerých štátoch. Krajský súd poukázal aj na možnú obnovu kontaktov sťažovateľa v zahraničí a pokračovanie v páchaní trestnej činnosti v prípade jeho prepustenia z väzby na slobodu.

38. K námietke týkajúcej sa preventívnej väzby je potrebné uviesť, že táto musí byť odôvodnená konkrétnymi skutočnosťami, pričom samotný druh, charakter, rozsah či závažnosť trestnej činnosti nemôžu byť samým osobe dôvodom preventívnej väzby (III. ÚS 33/2021, bod 47, II. ÚS 792/2014).

39. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o väzbe musia byť súčasne splnené formálne predpoklady väzby, t. j. musí existovať uznesenie o začatí trestného stíhania a uznesenie o vznesení obvinenia, a materiálne predpoklady väzby, t. j. musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný a má znaky trestného činu, a že sa obvinený trestného činu dopustil a zároveň musí existovať (trvať) niektorý z väzobných dôvodov uvedených v § 71 TP (III. ÚS 417/2011).

40. Vzhľadom na uvedené ústavný súd poznamenáva, že materiálne predpoklady väzby v predmetnej veci sa v priebehu prípravného konania pôvodné dôvodné podozrenia zo spáchania stíhaného trestného činu sťažovateľom nerozptýlili, ale práve naopak, posilnili, keďže 23. septembra 2021 bola na sťažovateľa podaná obžaloba (II. ÚS 84/2019).

41. Úlohou všeobecných súdov pri posudzovaní existencie dôvodov väzby je predvídať možné riziká v rovine pravdepodobnosti, vychádzajúc z povahy a okolností skutkov, ktoré sa kladú dotknutej osobe za vinu, pričom súd v tomto štádiu stavia svoje závery na základe dôvodného podozrenia (porov. rozsudok ESLP vo veci Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997). V kontexte uvedeného ústavný súd podotýka, že namiesto toho, aby krajský súd svoju reálnu obavu z pokračovania v trestnej činnosti sťažovateľom striktnejšie a dôslednejšie rozviedol, znenie svojho odôvodnenia v tejto časti napadnutého uznesenia skôr zameral na charakter trestnej činnosti, čo môže vyvolávať úvahu o prekročení rámca postačujúceho na účely odôvodnenia väzobného stíhania pri väzobnom dôvode podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP. Ústavný súd preto konštatuje, že odôvodnenie krajského súdu vo vzťahu k preventívnej väzbe sťažovateľa je „na hrane“ arbitrárnosti.

42. Uvedený kritický záver ústavného súdu k odôvodneniu preventívnej väzby zo strany krajského súdu však nemá dopad na výsledné rozhodnutie. Podľa ustálenej praxe ústavného súdu „*Ak existuje, čo i len jeden zákonný dôvod väzby, väzba je zákonná a ústavná, ak takýto dôvod všeobecný súd aplikoval*“ (IV. ÚS 383/04). Podobne sa ústavný súd vyjadril aj v iných svojich rozhodnutiach (III. ÚS 892/2016, I. ÚS 126/2020).

43. Vzhľadom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoÚS“).

III.2. K nahradeniu väzby:

44. Krajský súd v napadnutom uznesení uviedol, že:

„Súd I. stupňa správne skúmal aj možnosť nahradenia väzby obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho osobou. Keďže obvinený je trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, v prípade rozhodovania o možnosti nahradenia väzby niektorým z inštitútov Trestného poriadku je potrebné prihliadať na výnimočné okolnosti prípadu tak, ako je to uvedené v § 80 odsek 2, tretia veta Trestného poriadku.

Výnimočné okolnosti prípadu sa posudzujú z hľadiska pomerov páchatel'a a určitých okolností prípadu.

Pomermi páchatel'a je potrebné rozumieť okolnosti, ktoré sa týkajú osoby páchatel'a a to jeho osobných a rodinných pomerov, ktoré nesúvisia so spáchaním trestného činu a existujú v čase rozhodovania. Pri posudzovaní osoby páchatel'a je potrebné venovať pozornosť celému predchádzajúcemu životu, pričom sa v podstate hodnotia rodinné a osobné pomery, ktoré je potrebné vyhodnocovať, ako možné subsumovať do kategórie tzv. poľahčujúcich okolností, pri nedostatku, tzv. priťažujúcich okolností. Okolnosťami prípadu sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy charakteru a závažnosti trestného činu, pričom z hľadiska aplikačnej praxe predstavujú okolnosti, spoluurčujúce spoločenskú škodlivosť trestného činu a ako také plnia v širšom slova zmysle funkciu materiálneho vyjadrenia protiprávneho činu. V každom prípade musí ísť teda o súhrn takých skutočností, ktoré sa v danej kvalite a kvantite u stíhaného obzvlášť závažného zločinu bežne nevyskytujú a výrazne znižujú závažnosti stíhaného trestného činu. Len takéto okolnosti môžu nadobudnúť charakter výnimočných okolností prípadu. Pri rozhodovaní musí súd v každom štádiu trestného konania zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou, vyjadrenou ustanovením § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.

V danom prípade ani nadriadený súd nezistil v prípade obvineného také okolnosti, ktoré by mohli byť považované za výnimočné okolnosti v zmysle ustanovenia § 80 odsek 2, tretia veta Trestného poriadku. Ani predchádzajúci život obvineného, v prípade ktorého ide doposiaľ o netrestanú osobu a vo veku, ktorý je ideálnym vekom z hľadiska resocializácie a zaradenia do spoločnosti, ako ani to, že sa nejedná o drogovu závislú osobu, nie je možné považovať za také pomery páchatel'a, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že ide o výnimočné okolnosti. V prípade obvineného taktiež neboli zistené žiadne okolnosti prípadu, ktoré by boli takými, na základe ktorých by bolo možné konštatovať, že nahradenie väzby je v prípade obvineného účelné a schopné nahradiť účel väzby za uloženia primeraných obmedzených povinností a zákazov.“

45. Nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje, napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím proporcionálne miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv (R 44/2018).

46. Ústavný súd poznamenáva, že medzi pomery páchatel'a, ktoré môžu odôvodňovať výnimočné okolnosti prípadu, možno zaradiť aj zdravotný stav páchatel'a, rodinné pomery, ako aj postoj páchatel'a k spáchanému skutku, recidíva. Medzi okolnosti prípadu je možné zaradiť napríklad okolnosti spáchaného skutku – spáchanie skutku v tiesni a podobne.

47. Vzhľadom na už uvedené odôvodnenie ústavný súd konštatuje, že krajský súd poukázal na určité pomery páchatel'a – netrestanosť osoby, ideálny vek na resocializáciu a zaradenie sa do spoločnosti, ako aj na skutočnosť, že nejde o drogovu závislú osobu.

48. Ústavný súd však poznamenáva, že každý väzobný prípad je potrebné posudzovať striktné individuálne. Ústavný súd sa prikláňa k argumentácii krajského súdu, že v prípade existencie výnimočných okolností prípadu a možnosti nahradenia väzby je potrebné túto možnosť starostlivo zvážiť, či nahradenie väzby prevažuje nad dôvodnou obavou vyjadrenou v § 71 ods. 1 písm. a) a c)

TP a či v prípade nahradenia väzby a prepustenia sťažovateľa z väzby na slobodu nedôjde k zmareniu trestného konania.

49. V prípade sťažovateľa je potrebné podotknúť, že trestná činnosť, ktorej sa mal sťažovateľ dopustiť, nesie určitú mieru organizovanosti a rozsiahlosti, čo viedlo krajský súd k domnienke o možnom ďalšom páchaní trestnej činnosti, prípadne k možnému úteku sťažovateľa, ktoré majú prevažovať nad možnosťou nahradenia väzby.

50. Ústavný súd v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS ako zjavne neopodstatnenú.

III.3. K namietaným priet'ahom v prípravnom konaní:

51. Sťažovateľ napadnutým uznesením namieta vznik zbytočných priet'ahov v trvaní 75 dní bez vykonania relevantného úkonu (preštudovanie spisu podľa § 208 TP bolo ukončené 9. júla 2021 a prokurátor podal obžalobu na okresnom súde 23. septembra 2021).

52. Ústavný súd podotýka, že v prípadoch, ak sťažovateľ namieta zbytočné priet'ahy a za zásah označí rozhodnutie, nie postup, ústavný súd zásadne takú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (III. ÚS 258/05, III. ÚS 337/08, IV. ÚS 724/2014).

53. Ústavný súd bez ohľadu na uvedené konštatuje, že ojedinelý priet'ah ešte nemusí znamenať aj porušenie základného práva (I. ÚS 582/2015). Argumentácia sťažovateľa nie je nevýznamná, no v okolnostiach veci, berúc zreteľ najmä na zložitnosť veci, ústavný súd namietaný ojedinelý priet'ah do roviny deklarovania porušenia základného práva nepremietol.

54. Z uvedeného dôvodu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti (namietanie zbytočných priet'ahov) odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS ako zjavne neopodstatnenú.

III.4. K čl. 5 ods. 3 dohovoru:

55. Ústavný súd poznamenáva, že čl. 5 ods. 3 dohovoru je aplikovateľný iba na prípady, v ktorých bolo rozhodované o prvotnom väzobnom stíhaní, t. j. rozhodnutie o vzatí do väzby. V prípade sťažovateľa bolo rozhodované o ďalšom trvaní, resp. dôvodnosti väzby na základe podania obžaloby v zmysle § 238 ods. 4 TP.

56. Vzhľadom na vedené ústavný súd ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZoÚS ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. februára 2022

Peter Straka
predseda senátu